

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul central (jud. R. Pulbere)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Danilov, I. Secieru, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Igor Stoica,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu răspundere limitată „Proiect Creativ” împotriva Societății comerciale „Finansoft” societate cu răspundere limitată, Societății cu răspundere limitată „Badox Plus” și Igor Stoica cu privire la exercitarea dreptului de gaj și ipotecă, încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Proiect Creativ”, reprezentată de avocatul Alexandru Grosu, a fost casată hotărârea din 04 martie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 21 octombrie 2016 SRL „Proiect Creativ”, reprezentată de avocatul Carolina Carandiuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Finansoft” SRL, SRL „Badox Plus” și Igor Stoica cu privire la încasarea datoriei inclusiv din contul bunurilor grevate.

În motivarea acțiunii a indicat că, în temeiul contractului de împrumut din 28 iulie 2014 SRL „Proiect Creativ” a acordat pârâtului SC „Finansoft” SRL un împrumut în mărime de 500 000 de lei, cu termen final de rambursare la data de 31 ianuarie 2016.

În vederea garantării executării obligației pârâtul SC „Finansoft” SRL s-a obligat să garanteze cu bunurile imobile-marfă în sumă de 600 000 de lei și bunul imobil teren cu suprafața de 0,1311 ha, număr cadastral xxxxx din mun. Chișinău, com. Stăuceni.

Totodată, întru asigurarea executării obligațiilor rezultate din contractul de împrumut între SRL „Proiect Creativ” și SC „Finansoft” SRL a fost încheiat contractul de gaj, cu înregistrarea bunurilor mobile gajate în Registrul gajului bunurilor imobile la data de 30 iulie 2014, iar între SRL „Proiect Creativ” și pârâtul Stoica Igor a fost încheiat contractul de ipotecă cu înregistrarea bunului imobil gajat în Registrul bunurilor imobile la data de 31 iulie 2014.

Ulterior, la 07 noiembrie 2014 între SRL „Proiect Creativ” și pârâții SC „Finansoft” SRL, SRL „Badox Plus” a fost semnat acordul adițional nr.1 la contractul de împrumut din 28 iulie 2014, prin care SRL „Badox Plus” în urma semnării contractului de gaj cu reclamanta la data de 21 noiembrie 2014, a gajat bunurile ce-i aparțin cu drept de proprietate.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă în adresa pârâților SC „Finansoft” SRL, SRL „Badox Plus” și Igor Stoica au fost expediate pretențiile, care deși au fost recepționate de către aceștia, au rămas fără răspuns și executare.

Totodată, a indicat că la 22 august 2016, SRL „Proiect Creativ” a notificat pârâții despre inițierea procedurii de executare a dreptului de gaj și ipotecă, cât și despre necesitatea achitării datoriei, penalității și dobânzii de întârziere, fiind informați și despre transmiterea bunurilor gajate în posesia reclamantei în cazul neexecutării obligației în termeni legali. Astfel, la 08 septembrie 2016 SRL „Proiect Creativ” a înregistrat preavizul de executare a dreptului de gaj în Registrul bunurilor mobile și preavizul privind executarea dreptului de ipotecă la Î.S. „Cadastru”.

La 14 septembrie 2016, în adresa pârâților au fost expediate notificările prin care s-a solicitat transmiterea benevolă în posesia reclamantei a bunurilor gajate, însă deși acestea au fost recepționate nu au fost executate de către primii.

Prin urmare, a solicitat SRL „Proiect Creativ” încasarea în mod solidar din contul pârâților, inclusiv din contul bunurilor grevate, prin depozitarea pârâtului SRL „Badox Plus” și transmiterea silită în favoarea SRL „Proiect Creativ” pentru comercializarea ulterioară a bunurilor mobile în valoarea de 600 992 de lei, gajate conform contractului de gaj din 21 noiembrie 2014, înregistrat în Registrul bunurilor mobile cu nr. 236287 din 21 noiembrie 2014, depozitarea pârâtului Stoica Igor și transmiterea silită în posesia SRL „Proiect Creativ” pentru comercializarea ulterioară a bunului imobil - teren cu nr. cadastral xxxxx în valoare de 100 000 de lei, ipotecat conform contractului de ipotecă din 30 iulie 2014, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la data de 31 iulie 2014, a datoriei în mărime de 305 000 de lei, penalității de întârziere în mărime de 274500 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de 57 775,07 lei, precum și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 460 de lei, a cheltuielilor de judecată cu titlu de taxa de stat și alte cheltuieli legate de examinarea cauzei.

Prin hotărârea din 04 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul central, a fost respinsă acțiunea depusă de SRL „Proiect Creativ” ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 07 martie 2019 și 23 mai 2019, SRL „Proiect Creativ”, reprezentat de avocatul Alexandru Grosu, a depus apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 13 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de SRL „Proiect Creativ”, reprezentat de avocatul Alexandru Grosu, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii, a fost admisă parțial cererea SRL „Proiect Creativ” împotriva SRL „Badox Plus” și Stoica Igor cu privire la exercitarea dreptului de gaj și ipotecă și a fost depozitat pârâtul SRL „Badox Plus” și a fost transmis silit în favoarea SRL „Proiect Creativ” pentru comercializarea ulterioară bunurilor mobile în valoarea de 600 992 de lei, gajate conform contractului de gaj din 21 noiembrie 2014, înregistrat în Registrul bunurilor mobile cu nr.236287 din 21 noiembrie 2014. A fost

deposedat pârâtul Igor Stoica și transmis silit în posesia SRL „Proiect Creativ” pentru comercializarea ulterioară bunul imobil, terenul cu nr. cadastral xxxxx în valoare de 100 000 de lei, ipotecat conform contractului de ipotecă din 30 iulie 2014, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la data de 31 iulie 2014. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Au fost încasate în mod solidar de la SRL „Badox Plus” și Igor Stoica în beneficiul SRL „Proiect Creativ”, proporțional pretențiilor admise, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 de lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat plătită în prima instanță în sumă de 3504,96 de lei și cheltuielile legate cu achitarea taxei de stat în instanță de apel în sumă de 2628,72 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că, la 28 iulie 2014 SRL „Proiect Creativ” a încheiat cu SC „Finansoft” SRL contractul de împrumut fără dobândă, în temeiul căruia prima s-a obligat să-i transmită ultimei mijloace bănești în sumă de 500 000 de lei, iar ultima s-a obligat să-i întoarcă până la data de 31 ianuarie 2016, potrivit următorului grafic: începând cu luna ianuarie 2015 până în luna decembrie 2015 – câte 20 000 de lei, iar în luna ianuarie 2016 – 260 000 de lei.

Totodată, potrivit pct.2.1 al contractului menționat supra SC „Finansoft” SRL s-a obligat să ofere drept garanție a împrumutului bunurile mobile – marfă în sumă de 600 000 de lei, ce aparțin companiei SC „Finansoft” SRL și bunul imobil – terenul cu suprafața de 0,1311 ha, număr cadastral xxxxx din mun. Chișinău, com. Stăuceni, ce aparține lui Igor Stoica

La 30 iulie 2014 între SRL „Proiect Creativ” și Stoica Igor a fost încheiat contractul de ipotecă, care a garantat executarea contractului de împrumut menționat supra cu bunului imobil ce aparține cu drept de proprietate – teren cu suprafața de 0,1511 ha, nr. cadastral xxxxx, situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, în valoare de 100 000 de lei, înregistrat în Registrul bunurilor imobile la data de 31 iulie 2014.

La 07 noiembrie 2014 între SRL „Proiect Creativ” și SC „Finansoft” SRL, SRL „Badox Plus” a fost încheiat acordul adițional nr.1 la contractul de împrumut din 28 iulie 2014, potrivit căruia au fost modificate părțile contractului de împrumut menționat, și anume SRL „Proiect Creativ” în calitate de creditor, SC „Finansoft” SRL în calitate de debitor și SRL „Badox Plus” în calitate de gajist, drept garanție a împrumutului au fost oferite bunurile mobile – marfă în sumă de 600 000 de lei, ce aparțin companiei SRL „Badox Plus”, precum și completat capitolul drepturilor și obligațiile părților cu obligațiile gajistului.

La 21 noiembrie 2014 între SRL „Proiect Creativ” și SRL „Badox Plus” a fost încheiat contractul de gaj, prin care ultimul a garantat executarea obligațiilor conform contractului de împrumut cu bunuri mobile estimate la suma de 600 992 de lei.

În speță, Colegiul instanței de apel a notat că aplicabile speței sunt prevederile art.704-711 Codul civil, or între părțile litigante s-a stabilit un raport juridic în baza contractelor sinalagmatice în care fiecare dintre părți s-a obligat reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

Așadar, obligația corelativă născută în baza contractului de împrumut din 28 iulie 2014 constă pe de o parte în transmiterea în contul împrumutatului a sumei de bani stabilite conform condițiilor contractuale, iar pe de altă parte constă în

rambursarea în termenul indicat în contract de către împrumutat a sumei acordate cu împrumut.

La caz, a constatat instanța de apel că, SRL „Proiect Creativ” a acordat SC „Finansoft” SRL împrumutul în mărime de 500 000 de lei, prin ce și-a îndeplinit toate obligațiile asumate față de ultimul.

Din materialele cauzei urmează cu certitudine faptul că SC „Finansoft” SRL, a efectuat ultima plată către SRL „Proiect Creativ” la 31 decembrie 2015, acumulând față de ultima la 27 mai 2016 o datoriei în mărime de 305 000 de lei.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că, SC „Finansoft” SRL fiind obligat să ramburseze suma împrumutului conform graficului stabilit în termenul acordat, nu și-a executat corespunzător obligațiile asumate față de SRL „Proiect Creativ” în conformitate cu prevederile contractului de împrumut menționat.

A mai remarcat instanța de apel că, la 27 iunie 2016 SRL „Proiect Creativ”, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, a expediat în adresa părților, SC „Finansoft” SRL, SRL „Badox Plus” și Igor Stoica pretenția prin care a solicitat achitarea datoriei în mărime de 305 000 de lei, penalității în mărime de 232 800 de lei și dobânzii de întârziere în mărime de 39 958,30 de lei, acordându-le termen de 5 zile calendaristice de la recepționare.

În pofida faptului că SC „Finansoft” SRL, SRL „Badox Plus” și Igor Stoica au recepționat notificarea, în termenul acordat nu și-au onorat obligația de plată, astfel că la 22 august 2016 SRL „Proiect Creativ” a expediat în adresa SC „Finansoft” SRL și SRL „Badox Plus” notificarea privind exercitarea dreptului de gaj, iar la 08 septembrie 2016 a înregistrat în Registrul gajului preavizul de exercitarea a dreptului de gaj.

Potrivit materialelor cauzei, la aceeași dată, SRL „Proiect Creativ” a expediat în adresa SC „Finansoft” SRL și lui Stoica Igor notificarea privind exercitarea dreptului de ipotecă și la data de 06 septembrie 2016 a înregistrat în Registrul bunurilor imobile preavizul de exercitarea a dreptului de ipotecă asupra bunului imobil - teren cu nr. cadastral xxxxx în valoare de 100 000 de lei.

Aplicând prevederile art. 320 alin. (2), 321 alin. (2) Codul civil, în redacția până la 01 martie 2019, art.36 alin. (1) din Legea privind cadastrul bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, art. 3 alin. (2), 4 alin. (1), (3) și (8) ale Legii cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008, instanța de apel a ajuns la concluzia temeiniciei pretenției reclamantului cu privire la exercitarea dreptului de gaj și ipotecă, or, prin expedierea în adresa acestora a unei notificări cu privire la necesitatea executării obligației garantate, SRL „Proiect Creativ” și-a îndeplinit toate obligațiunile în vederea inițierii executării dreptului de ipotecă.

În susținerea concluziei date, instanța de apel a mai reținut și dispozițiile art. 512 alin. (1), 514, 572 alin. (1) și (2) din Codul civil, art.30 alin.(1) art. 31 al. (1) lit. a) și b) din Legea cu privire la ipotecă nr. 142 din 26 iunie 2008, constatând ca fiind eronată soluția primei instanțe privind respingerea pretenției privind transmiterea silită în favoarea SRL „Proiect Creativ” pentru comercializarea ulterioară a bunurilor mobile gajate în sumă de 600 000 de lei în baza contractului de gaj încheiat cu SRL „Badox Plus” precum și depozitarea prin transmiterea pentru comercializare a bunului imobil teren ipotecat cu suprafața de 0,1311 ha, nr. cadastral xxxxx, situat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, ce aparține cu drept de proprietate intimatului Stoica Igor. Or, esența gajului/ipotecii ca garant al asigurării

obligațiunii de bază constă în dreptul creditorului gajist/ipotecar de a cere comercializarea obiectului gajului/ipotecii și a i se transmite mijloacele bănești primite de la această comercializare în mărime ce nu depășește suma de datorii conform obligațiunii garantate, iar dacă însă suma obținută de la comercializarea obiectului de gaj/ipotecă va fi mai mare decât suma datoriei, diferența se va transmite debitorului gajist/ipotecar.

Cu referire la pretenția privind încasarea în mod solidar din contul SRL „Finansoft”, SRL „Badox Plus” și Stoica Igor în beneficiul SRL „Proiect Creativ” a datoriei, dobânzii de întârziere și a penalității contractuale, Colegiul instanței de apel a considerat că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Din înscrisurile anexate la materialele cauzei, Colegiul civil al instanței de apel a reținut că prin încheierea din 08 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de pârâțul SC „Finansoft” SRL privind intentarea procesului de insolabilitate și prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2017 a fost intentată procedura de insolabilitate a pârâțul SC „Finansoft” SRL, fiind desemnat în calitate de lichidator Cuprianov Iurii.

La 25 iulie 2017 SRL „Proiect Creativ” s-a adresat cu cerere instanței de insolabilitate prin care a solicitat validarea creanței în baza contractului de împrumut din 28 iulie 2014 în sumă de 305 000 de lei, penalității de întârziere în mărime de 274 500 de lei, dobânzii de întârziere în mărime de 99 998,78 de lei.

Potrivit tabelului definitiv consolidat al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SC „Finansoft” SRL din 12 septembrie 2018 a fost validată creanța SRL „Proiect Creativ” în sumă de 305 000 de lei și de 163 584,45 de lei.

Reieșind din prevederile art.143 alin.(8) din Legea insolabilității nr.149/29.06.2012 și art.394 CPC, instanța de apel a reținut că, consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, or, la caz prin tabelului definitiv consolidat al creanțelor a fost validată numai datoria de bază în mărime de 305 000 de lei și penalitatea în sumă de 163 584,45 de lei. În această ordine de idei, instanța de apel a conchis necesitatea respingerii cererii de chemare în judecată înaintată de SRL „Proiect Creativ” împotriva SRL „Finansoft”, SRL „Badox Plus” și Igor Stoica cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere.

La 13 februarie 2020 Igor Stoica a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, pe care o consideră întemeiată și legală.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este în contradicție cu art. 130, 239 CPC. Instanța de apel eronat a dat apreciere circumstanțelor de fapt și de drept a cauzei.

A indicat că, la moment reclamantul a solicitat încasarea datoriei în sumă de 305 000 de lei, a penalității în sumă de 270 500 de lei și a dobânzii de întârziere în sumă de 57 775,07 lei.

A susținut că reclamantul/intimat a fost validat în procedură de insolabilitate a SRL „Finansoft” și inclusiv în tabelul consolidat al creanțelor nu doar cu datoria de bază în mărime de 305 000 de lei, ci și penalități în sumă de 163 584,45 de lei,

Deci, la moment, prin decizia instanței de apel contestată s-a creat o situație absolut incertă, există o hotărâre definitivă de încasare a datoriei de bază în mărime de 305 000 de lei și penalități în sumă de 163 548,45 de lei.

Și tot aici, instanța de apel a admis acțiunea reclamantului prin depozitarea SRL „Badox Plus” și Igor Stoica de bunurile gajate în sumă totală de 700 992 de lei, penalități în sumă de 163 584,45 de lei, iar solicitarea de bază fiind de 637 275,07 lei.

Astfel, reclamantul deține o hotărâre definitivă și de încasare a datoriei și una de exercitare a dreptului de gaj, adică o dublă încasare a unei și aceeași obligațiuni.

Prin notificarea din 02 martie 2020, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimațiilor copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acestuia.

Însă, ultimii nu au recepționat copia recursului, plicurile fiind restituite instanței de recurs cu mențiunea „nereclamat” și „plecat”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2019 a fost expediată părților la 12 decembrie 2019, însă la actele cauzei lipsesc probe prin care s-ar confirma data recepționării acestuia de către recurent.

Astfel, recursul declarat la 13 februarie 2020 de către Igor Stoica, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Igor Stoica nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Igor Stoica, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Igor Stoica se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru